

SISÄLLYSLUETTELO

1 PERUSTIEDOT

- 1.1 Alueen sijainti ja tieyhteydet
- 1.2 Ympäristön nykyinen käyttö
- 1.3 Maanomistus
- 1.4 Kaavoitustilanne
- 1.5 Kartta-aineisto
- 1.6 Pohjavesi
- 1.7 Maaperätiedot
- 1.8 Soranoton ja alueen nykytilanne

2 KAIVUTOIMINTA

- 2.1 Soranottoalue ja kalusto
- 2.2 Soranoton korkeustasot
- 2.3 Säilytettävä puusto
- 2.4 Ottomäärä ja vaiheistus
- 2.5 Työaika

3 JÄLKIHOITO

- 3.1 Maaston muotoilu
- 3.2 Jätteiden käsittely ja pintamaat
- 3.3 Istutustoimenpiteet
- 3.4 Alueen käyttö soranoton jälkeen

4 LUONTO- JA MAISEMASELVITYKSET

5 YMPÄRISTÖVAIKUTUKSETLIITTEET

LIITTEET

- 1. Kartat; alueen sijainti ja tieyhteydet 1:50 000 ja 1:10 000
- 2. Kartat; alueen nykytilanne 1:2 000, suunniteltu tilanne 1:2 000, leikkaukset A, D-F ja periaatepiirros
- 3. Otteet Pirkanmaan ja Satakunnan maakuntakaavoista sekä Ratiperän tuulipuisto-osaosyleiskaavasta
- 4. Ote pohjavesialuekartasta, luontoselvitys
- 5. Kiinteistökartta ja omistajaluettelo

Herkko Jokela
Sahratie 9 B 5
01630 Vantaa
044 2900 998
herkko.jokela@gmail.com

SORAN JA HIEKAN OTTAMISSUUNNITELMA
24.6.2026

Veijo Nyppeli

Latoniitty rn:o (143-418-)5-46
om. Veijo Nyppeli

1 PERUSTIEDOT

1.1 Alueen sijainti ja tieyhteydet

Suunniteltu ottoalue sijaitsee Ikaalisissa Lauttakankaassa, Kovalahteen johtavan Lauttakankaantien varressa, aivan Jämijärven ja Ikaalisten rajalla. Ottoalueelle lähimmät maantieyhteydet ovat maantie 13255 (Uurasjärventie) noin 8,5 kilometriä suunnittelualueesta etelään sekä maantie 13243 (Välikyläntie) noin 1,5 kilometriä suunnittelualueesta pohjoiseen. Lauttakankaantien kunnossapidosta vastaavat Ikaalisten kaupunki ja Jämijärven kunta. Ottoalueen sijainti ja tieyhteydet ovat esitettyinä karttaliitteissä.

1.2 Ympäristön nykyinen käyttö

Suunnitellulle ottoalueelle on myönnetty maa-ainesteen ottolupa kymmeneksi vuodeksi vuonna 2010. Maa-aineksia on otettu tilalta vain pieniä määriä, lähinnä kotitarvekäyttöön.

Jämijärven kunnan alueella, suunnitellusta ottoalueesta noin 500 metriä etelään sijaitsee Ratiperän tuulivoimaosayleiskaava. Alueelle on rakentunut kaavan mukaisesti muutamia voimaloita.

Puusto ei suunnitellulla ottoalueella juurikaan ole. Alueella kasvaa tällä hetkellä vain paikoitellen nuorta männikköä. Lähimmät rakennukset ovat noin 600 metrin etäisyydellä suunnitelma-alueesta.

1.3 Maanomistus

Veijo Nyppeli omistaa kyseisen tilan Latoniitty rn:o (143-418-)5-46. Tilan rajanaapureina on pohjoispuolella Kangas rn:o 5:32 om. Asko Viitasalo, itäpuolella Vasaramäki rn:o 9:11 om Olavi Vasarmäen oikeudenomistajat ja eteläpuolella Polvi rn:o 5:60 om Riina Tervaoja.

1.4 Kaavoitustilanne

Alueella ei ole yksityiskohtaista kaavaa. Jämijärven puolella etelässä, noin 500 metrin päässä, sijaitsee Ratiperän tuulivoimaosayleiskaava. Pirkanmaan ja Satakunnan maakuntakaavoissa on osoitettu kiviaineshuollolle ja tuulivoimalle varattuja alueita.

1.5 Kartta-aineisto

Suunnitelma on laadittu Maanmittauslaitoksen avoimen datan sekä 17.11.2009 pohjautuviin maastomittauksiin perustuen. Korkeudet ovat järjestelmässä N 2000.

1.6 Pohjavesi

Alue sijaitsee II luokkaan kuuluvalla Välikylän pohjavesialueella. Luokka II tarkoittaa alueen olevan vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue, jolle ei ole osoitettu käyttöä. Mittausten yhteydessä ei tehty pohjavesitutkimuksia. Läheisen Ahvenlammin pinnan taso on Maanmittauslaitoksen avoimen datan perusteella +120,1.

1.7 Maaperätiedot

Alueen maaperä on pääosin soraa ja hiekkaa mutta myös hienompia aineksia saattaa esiintyä. Määritelmä perustuu suunnitelma-alueelta tehtyihin silmämääräisiin toteamuksiin sekä aiempiin kaivuhavaintoihin pohjoispuoliselta tilalta.

1.8 Soranoton ja alueen nykytilanne

Suunnitellulta ottoalueelta maa-aineksia on otettu vain vähäisiä määriä, lähinnä kotitarvekäyttöön. Alueella kasvaa tällä hetkellä nuorta taimikkoa. Ympäröivät alueet ovat olleet metsätalousskäytössä.

2 KAIVUTOIMINTA

2.1 Soranottoalue ja -kalusto

Soran ja hiekan ottoa on ajateltu suunnitelman osoittamalle alueelle. Lauttakankaantien varteen jätetään noin 15 metrin suojavyöhyke tien keskilinjasta mitattuna.

Lauttakankaantien itäpuolisella osalla, itärajalla ottamistaso sijoitetaan suon reunassa ”järkevä ottamisen tasolle” eli noin korkeuteen +133.0. Pohjoisessa ottaminen ulotetaan rajaan saakka. Rajavyöhykkeen maa-aines otetaan maanomistajien yhteisen sopimuksen mukaisesti. Eteläisen tilan reunaa vasten jätetään viiden (5) metrin reunavyöhyke. Rintaus pidetään oton aikana kaltevuudessa noin 1:1 suunnitelmissa esitetyn periaatepiirroksen mukaisesti. Jyrkät rintaukset merkitään esim. lippusiimalla tai aitaamalla maastossa liikkuvien turvallisuuden varmistamiseksi. Ottotoiminnan loputtua jyrkät rintaukset muotoillaan kaltevuuteen 1:3 (ks. myös kohta 3.1).

Ottaminen toteutetaan asianmukaisella kalustolla (kaivuri, pyöräkuormaaja, kuorma-autot ja jalostusvälineet / seulonta ym.). Koneiden poltto- ja voiteluaineita ei varastoida alueella. Varkaudet ovat ohjanneet toiminnan siihen, että aineet tuodaan vain tarvittaessa paikalle.

2.2 Soranoton korkeustaso

Pohjaveden suojaamiseksi jätetään neljän (4) metrin suojakerros pohjaveden ylimmän tason päälle. Viereisen tilan kallioesiintymät ovat tasolla noin +130.00 - 132.00. Lisäksi alueella esiintyy savilinssejä. Edellä mainitut tekijät ohjaavat ottamistasoksi noin +133.00 tien itäpuolisella osalla.

2.3 Säilytettävä puusto

Suunnittelualueella ei ole arvopuustoa. Olemassa oleva nuori taimikko raivataan ennen ottamistoiminnan aloittamista ja haketetaan.

2.4 Ottomäärä ja vaiheittaisuus

Suunnitelman mukaisesti on tarkoitus, että kaikki otettavissa olevat maa-ainesvarat hyödynnetään. Kohteen hyödynnettäviksi sora- ja hiekkavaroiksi on arvioitu kokonaisuudessaan noin 85.000 m³, joista tien itäpuolella on arviolta 60.000 m³ ja länsipuolella arviolta 25.000 m³.

Ottolupaa haetaan ensimmäisessä vaiheessa vain Lauttakankeentien itäpuoliselle osalle.

2.5 Työaika

Ottoalueen syrjäisen sijainnin vuoksi, työajoille ei esitetä rajoituksia.

3 JÄLKIHOITO

3.1 Maaston muotoilu

Soranoton jälkeen tai kun joiltakin osain aineksia on otettu suunnitelman mukaiseen tasoon, suoritetaan pohjan tasojen sovittaminen yhteen naapuritilojen kanssa sekä rintausten loivennus kaltevuuteen 1:3 suunnitelmassa esitetyn periaatepiirroksen mukaisesti.

Luiskien loivennus tehdään S-käyrän muotoon. Lisäksi, mikäli mahdollista, montun pohja muotoillaan loivasti kumpuilevaksi ja päälle levitetään kuoritut pintamaat kasvualustaksi. Asianmukaisella ottotoiminnalla voidaan vaikuttaa merkittävästi maisemointikustannuksiin, jotka yleensä ovat luokkaa 1000 - 2000 € per hehtaari. Muotoilua tehdään vuosittain työn edetessä ja lopulliseen kuntoon alue laitetaan viiden (5) vuoden välein.

3.2 Jätteen käsittely ja pintamaat

Alueen siisteydestä huolehditaan asianmukaisesti ja kaikki mahdollinen jäte kuljetetaan pois. Alueella ei varastoida öljyjä eikä polttoaineita. Pintamaiden poiston yhteydessä kannot ja muut puujätteet kerätään haketukseen. Alueen pintamaat läjitetään ottamisalueen reunoille, josta ne maisemoinnin yhteydessä levitetään luiskiin ja pohjalle kasvualustaksi.

3.3 Istutustoimenpiteet

Soranoton jälkien siistimisen jälkeen alue jätetään metsittymään luonnon siemennyksellä, jota tarvittaessa täydennetään erillisillä istutustoimenpiteillä. Näin toimien istutuksesta ei synny merkittäviä kustannuksia.

3.4 Alueen käyttö soranoton jälkeen

Soranoton jälkeen alue jää mm. metsätalouden harjoittamiseen.

4 LUONTO- JA MAISEMASELVITYKSET

Suunnittelun yhteydessä on tehty alueen nykytilaan perustuva erillinen luontoselvitys 5.6.2026. Selvityksen mukaan erityisiä luontoarvoja ei kohteessa ole. Selvitys on hakemuksen liitteenä.

Tiedossa ei ole luontoa tai maisemaa koskevia muita erillisiä selvityksiä suunnitelma-alueeseen tai sen vireisiin tiloihin liittyen.

5 YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET

Lauttakankaan alueelta kokonaisuudessaan on otettu ja otetaan maa-aineksia usealta tilalta. Ottamistoiminta näkyy aina maisemassa ja varsinkin sen alkuvaiheessa mutta asianmukainen maisemointi ja suojavyöhykkeet teiden varsilla sekä naapuritilojen rajojen läheisyydessä vähentävät negatiivisia maisemavaikutuksia. Laadukas työn viimeistely antaa pohjan luonnonmukaisen maiseman kehittymiselle vuosien saatossa. Näin ollen ympäristölliset vaikutukset tulevat olemaan alueella lopulta vähäisiä.

Herkko Jokela, insinööri AMK